

Adviesraden Sociaal Domein Castricum, Uitgeest en Bergen

Aan : Colleges van Burgemeesters en Wethouders

Van : Adviesraden Sociaal Domein Castricum, Uitgeest en Bergen

Datum: 7 November 2021

Betreft: Gevraagd advies: Aanbesteding Maatwerkvoorziening Huishoudelijke Ondersteuning

Geachte Colleges van Burgemeesters en Wethouders van de BUCH gemeenten,

Op 7 oktober ontvingen de Adviesraden Sociaal Domein Bergen, Castricum en Uitgeest (ASD's) bovengenoemde adviesaanvraag met het verzoek voor 9 november 2021 te reageren.

28 september hebben wij een presentatie bijgewoond van de voorstellen met betrekking tot dit gevraagde advies. Tijdens deze presentatie hebben de adviesraden al vele opmerkingen gemaakt en adviezen gegeven. Het is ons niet duidelijk of deze al verwerkt zijn, omdat de adviesaanvraag zelf geen richting geeft aan waarover precies advies gegeven moet worden.

De adviesaanvraag gaat over de aanbesteding. Wij hebben vooral gekeken naar wat dit voor consequenties zou kunnen hebben voor de inwoner. In het bijzonder met betrekking op het leveren van maatwerk, behoud van eigen regie, de communicatie en de uitvoerbaarheid.

De huidige beleidsregels Huishoudelijke Ondersteuning zijn niet te vinden op de website. Deze zouden we moeten kunnen gebruiken om te adviseren over de voorgestelde wijzigingen.

Wij hebben ons daarom enkel gebaseerd op de bovengenoemde presentatie en dan met name op de punten genoemd op pagina 14 en pagina 17 van de presentatie

“Alles is maatwerk”

De ASD's adviseren om maatwerk en efficiency niet te koppelen aan het verminderen van de kosten. Degene die de aanvraag ontvangt en moet beoordelen heeft inzichtelijke beleidsregels nodig om de aanvraag te toetsen. De bewoner zal vervolgens eveneens moeten weten op welke gronden een aanvraag al dan niet (geheel) gehonoreerd wordt.

“HO voor eenvoudig, urgent en bij verlies van regie”

De ASD's vinden het bijzonder, dat “eenvoudig” gekoppeld wordt aan verlies van regie. Waarschijnlijk wordt verlies, al dan niet tijdelijk, van zelfredzaamheid bedoeld. Eigen regie betreft zelf kiezen en bepalen. Zelfredzaamheid om zelf doen (bron Movisie).

We veronderstellen, dat u hier zelfredzaamheid bedoelt.

Wij adviseren u deze begrippen duidelijk te onderscheiden en op te nemen in de beleidsregels.

“HO+ voor complexe casussen”

Zonder duidelijke omschrijving is dit niet te beoordelen. Laat staan, dat de inwoner kan begrijpen, waarom een aanvraag wel of niet gehonoreerd wordt.

De ASD's adviseren dit in de beleidsregels op te nemen en tevens daarbij aan te geven welke instanties betrokken zijn/worden en hoe de privacy van de bewoner gewaarborgd blijft.

Ook dient beschreven te worden wat de mogelijkheden en grenzen zijn, zodat de bewoner kan toetsen of bij de toewijzing van hulp hem/haar recht wordt gedaan.

“Altijd contact met een consulent en waar mogelijk een verkorte route”

Ook hierbij is een duidelijk kader (beleidsregels) noodzakelijk.

Wij adviseren in (vrijwel) alle gevallen een huisbezoek. De praktijk leert, dat er vaak meer aan de hand is dan een simpele vraag om een paar uurtjes huishoudelijke ondersteuning. Bovendien is zo beter in te schatten, wat de omvang en de duur van de ondersteuning zal zijn en wat de urgentie is.

“Werken aan doelen”

Kan inderdaad enige zekerheid bieden; de grootste doelgroep zal echter langdurig hulp nodig hebben en de omvang daarvan zal alleen maar toenemen.

“Regionale harmonisering”

Vanuit de aanbestedingsproblematiek logisch.

De ASD's adviseren echter wel ervoor te waken/te waarborgen dat het begrip maatwerk niet verloren gaat en dat samenwerking op wijkniveau mogelijk blijft en de voorkeur heeft.

“Communicatie”

De ASD's hebben als fictief inwoner van onze gemeenten gezocht naar de manier waarop een aanvraag gedaan kan worden. Behalve dat contact opgenomen moet worden met het sociaal team is nergens te vinden aan welke voorwaarden (beleidsregels!) een bewoner moet voldoen.

Als de toekenning niet strookt met de verwachting/behoefte van de bewoner zal er onrust kunnen komen. Bij eerdere wijzigingen van dit onderdeel van de Wmo zijn al diverse gemeenten door de rechter gecorrigeerd.

De ASD's adviseren daarom met nadruk om de beleidsregels helder op de website te vermelden en te communiceren met de bewoners.

Wij adviseren eveneens om de mogelijkheid te noemen om een onafhankelijke cliëntondersteuner in te zetten. De functie van cliëntondersteuner binnen het sociaal team voldoet niet aan de wettelijke eisen.

“Inzet mensen met afstand tot de arbeidsmarkt”

Huishoudelijke ondersteuning betreft kwetsbare doelgroepen en het is een dienstverlening waarbij de aanbieders zorg moeten dragen dat de regels transparant nagevolgd en gecontroleerd moeten (kunnen) worden.

De ASD's adviseren verder dat aanbieders van huishoudelijke ondersteuning mensen met afstand tot de arbeidsmarkt aannemen, opleiden en begeleiden.

Tot slot:

Met u maken wij ons zorgen over het feit dat er de komende tijd mogelijk te weinig geld en personeel zal zijn om alle toegewezen hulp en ondersteuning te kunnen leveren. Er zullen dan prioriteiten moeten worden gesteld. Wij vinden dat prioriteiten nooit door de HO-aanbieders kunnen worden gesteld, maar altijd door de gemeenten en de mensen die de casussen kennen. Als dit probleem aan de orde komt zouden we hierover graag met u van gedachten willen wisselen.

Hoogachtend,

Sieb van den Berg
Voorzitter ASD Uitgeest

Cees Huisman
Voorzitter ASD Castricum

Aart Wildeboer
Voorzitter ASD Bergen N-H